

Tillæg til § 12 miljøgodkendelse Hejlskovvej 14, 7840 Højslev.

v/Rasmus B. Nielsen

efter § 12, stk. 3 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug.

Meddelt d. 15. januar 2015

Tillæg til miljøgodkendelse til nye udbringningsarealer, samt til forlængelse af frist til udnyttelse af trin to i den oprindelige godkendelse.

Tillæg til miljøgodkendelse af virksomhed i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven) og lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven).

Ansøger/Bedrift/Ejer af husdyrbruget/Ejer af ejendommen/Kontaktperson:

Navn:	Rasmus B. Nielsen
Adresse:	Hejlskovvej 14, 7840 Højslev
Telefon:	97 53 82 86/ 21 94 56 03
CVR-nummer:	28209223
P-nr.:	1002600371
CHR nr.:	42230

Vigtige datoer:

Skive Kommune modtog ansøgningen	10. juli 2014
Godkendelsen blev meddelt/annonceret	15. januar 2015
Klagefristen udløb	12. februar 2015
Revurdering skal ske første gang	15. januar 2023

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt og resume af godkendelsen:

Rasmus B. Nielsen har søgt om tillægsgodkendelse til at udbringe en større andel af den producerede husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer, hvilke der også er blevet flere af. Samtidig ønskes fristen til at udnytte trin 2 i den oprindelige godkendelse forlænget. Trin 2 omfatter etablering af en ny løsdriftsstald på ca. 4700 m² til køer og opdræt i umiddelbar nærhed af den eksisterende kostald. Dyreholdet udvides ikke i forhold til det allerede godkendte i godkendelsen meddelt den 14. september 2011.

Der er ingen nye aftalearealer. Aftalearealerne, som også indgik i godkendelsen fra den 14. september 2011, har en § 16 godkendelse. Der ændres ikke i den mængde gødning, der afsættes til aftalearealerne. Der afleveres mindre husdyrgødning til biogasanlæg.

Beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor

Af udbringningsarealerne ligger ca. 10,6 ha i fosforklasse 1 eller 2. Ejendommen drives derfor med fosforbalance. 110,0 ha ligger i nitratklasse 2 og 51,3 ha ligger i nitratklasse 3. Der er derfor stillet vilkår om ekstra efterafgrøder. I trin 1 skal der etableres 4 % ekstra efterafgrøder og i trin 2 skal der etableres 7 % ekstra efterafgrøder. De generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor er overholdt.

Konkret vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevande

Skive Kommune har vurderet, at hverken de nærmeste natura 2000 områder eller natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil blive påvirket som følge af projektet.

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomt drikkevandsområde.

Høring

Udkast til tillægsgodkendelse blev sendt i høring hos naboer og andre relevante parter. Der indkom et høringssvar fra Niels Jørgen Laigaard, Ørslevklostervej 177, 7840 Højslev.

I høringssvaret oplyser Niels Jørgen Laigaard, at han er positiv over for enhver udvidelse, som ikke griber ind i hans egen produktion.

Påvirkningen på Niels Jørgen Laigaards produktion (plantebrug) er ikke relevant at vurdere, da ændringen på Hejlskovvej 14 lever op til lever op til afskæringskriterierne i lovgivningen. Der foretages derfor ingen ændringer i tillægget på baggrund af dette ønske.

I høringssvaret påpeges, at der mangler en beskrivelse af de tidligere udvidelser, der er foretaget siden 2006. Der er indsat en beskrivelse af udvidelserne siden 2006 på side 7.

Det fremføres i høringsbrevet, at aftalearealer og ejede/forpagtede arealer bør vurderes samlet. Lovgivningen foreskriver, at aftalearealerne godkendes i en § 16 godkendelse, hvis de er sårbare. Alle aftalearealer er godkendt efter § 16. Der foretages derfor ingen ændringer i tillægget vedrørende vurderingen af arealerne.

Det fremføres endvidere, at der skal tages hensyn til de yderligere krav, der kan komme i fremtiden. Godkendelser meddeles på de oplysninger, der er på godkendelsestidspunktet. Når en godkendelse er meddelt, er der 8 års retsbeskyttelse. På denne ejendom er der 8 års retsbeskyttelse på dyreholdet gældende fra godkendelsen i 2011 blev meddelt. Da der i dette tillæg er ændret på arealer og vilkår til arealerne, vil der derfor være 8 års retsbeskyttelse på driften af arealerne fra dette tillæg er meddelt. Der foretages derfor ingen ændringer i tillægget.

I høringssvaret påpeges, at der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til drikkevandsinteresser. Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder, områder, hvor der er udarbejdet en indsatsplan eller områder, hvor der foreligger en kortlægning, som giver anledning til at skærpe beskyttelsesniveauet. Det ansøgte lever derfor op til det i lovgivningen fastlagte beskyttelsesniveau. Der er derfor ingen ændringer angående grundvand i tillægget.

Godkendelsen er udarbejdet af:

Skive Kommune
Teknisk Forvaltning
Postboks 509
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Sagsbehandler: Nina Sohn Hansen
Kvalitetskontrol: Marianne Dyhrberg

Indholdsfortegnelse

1.	ANSØGNING OG GODKENDELSE	7
1.1.	ANSØGNING.....	7
1.2.	GODKENDELSE.....	7
2.	GENERELLE FORHOLD.....	9
2.	9	
2.1.	DRIFT OG INDRETNING.....	9
2.2.	ÅRSPRODUKTION - STALDBELÆGNING.....	11
3.	STALDANLÆG.....	12
3.	12	
3.1.	DRIFT AF STALDANLÆG.....	12
3.2.	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	12
3.3.	LUGT.....	12
3.4.	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF GØDNING OG ENSILAGE.....	13
3.5.	TRANSPORT.....	13
3.6.	LYSFORHOLD.....	13
3.7.	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND.....	14
3.8.	STØJ.....	14
3.9.	SKADEDYRSBEKÆMPELSE.....	14
3.10.	HÅNDTERING AF OLIE, AFFALD, SPRØJTEMIDLER OG ANDRE KEMIKALIER.....	14
3.11.	DRIFTSKONTROL.....	15
3.12.	RENERE TEKNOLOGI OG BAT.....	15
4.	AREALGODKENDELSE.....	16
4.	16	
4.1.	UDBRINGNINGSAREALER GENERELT.....	16
4.2.	NATURBESKYTTELSE OG AMMONIAKFORDAMPNING.....	17
4.3.	UDVASKNING AF NITRAT OG FOSFOR.....	18
4.3.1.	<i>Udvaskning af nitrat og fosfor til overfladevand.....</i>	<i>18</i>
4.3.2.	<i>Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand.....</i>	<i>21</i>
5.	KONKLUSION.....	22
6.	TILLÆGSGODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING	23
5.	23	
6.	23	
6.1.	TILLÆGSGODKENDELSENS GYLDIGHED.....	23
6.2.	HØRING.....	24
6.3.	KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL.....	24
6.4.	UNDERRETNING OM GODKENDELSEN.....	24
BILAG 1. VURDERING AF NITRAT OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND.....		27
BILAG 2. SAMLET OVERSIGT OVER VILKÅR I GODKENDELSEN FRA 14. SEPTEMBER 2011 SAMT FRA DENNE TILLÆGSGODKENDELSE		33
BILAG 3. NYE UDBRINGNINGSAREALER.....		40
BILAG 4. HØRINGSSVAR.....		40

**BILAG 3. ANSØGNINGSSKEMA NR. 67479, VERSION 2 OG ANSØGNINGSSKEMA NR. 72470, VERSION
1..... 43**

1. ANSØGNING OG GODKENDELSE

1.1. Ansøgning

Rasmus B. Nielsen har søgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse af dyreholdet på Hejlskovvej 14, 7840 Højslev for at udbringe en større andel af husdyrgødningen på ejede og forpagtede arealer. Samtidig ønskes fristen til at udnytte trin 2 i den oprindelige godkendelse forlænget. Trin 2 omfatter etablering af en ny løsdriftsstald på ca. 4700 m² til køer og opdræt i umiddelbar nærhed af den eksisterende kostald. Dyreholdet udvides ikke i forhold til det allerede godkendte i godkendelsen meddelt den 14. september 2011.

Der er i 2006 udarbejdet en VVM-redegørelse, et tillæg til regionplanen samt en miljøgodkendelse som følge af en udvidelse fra 161 malkekøer med opdræt til 225 malkekøer med hundyropræt. I 2011 blev der meddelt miljøgodkendelse efter § 12 til udvidelse fra 225 malkekøer med hundyropræt til 360 malkekøer til hundyropræt.

Ansøgningen om tillæg er modtaget via www.husdyrgodkendelse.dk af Skive Kommune den 10. juli 2014.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

1.2. Godkendelse

Baseret på de givne oplysninger i ansøgningen suppleret med Skive Kommunes vilkår og vurderinger, meddeles hermed tillægsgodkendelse af den ansøgte ændring der fremgår af skema nr. 67479, ver. 2 og skema nr. 72470, ver. 1.

Det er en forudsætning for tillægsgodkendelsens gyldighed, at husdyrbruget drives som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Tillægget meddeles efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3, samt bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er:

- anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- hensyntagen til overfladevand og natur, herunder
 - områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer
 - fredede områder
 - områder særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkninger
- begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener
- sikring af korrekt affaldshåndtering
- beskyttelse af jord og grundvand
- beskyttelse af recipienter og korrekt spildevandsafledning

Der er ikke med denne godkendelse taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven m.v.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Drift og indretning

VILKÅR

1. **Tidsfrist for Trin 2** Trin 2 i den eksisterende godkendelse meddelt d.14. september 2011 skal være taget i brug senest 3 år efter at dette tillæg er meddelt. Hermed forstås, at det ansøgte byggeri skal være igangsat eller at der er indgået en retligt bindende aftale om etableringen af det ansøgte byggeri.
2. **Ansøgningsgrundlag** Husdyrbruget på Hejlskovvej 14 skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af godkendelsen meddelt 14. september 2011, ansøgnings-skema 67479, version 2 , ansøgnings-skema 72470, version 1 og med de ændringer, der fremgår af denne tillægsgodkendelses vilkår.
3. **Tillæg til godkendelse** Et eksemplar af tillægget til godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal have direkte adgang til tillægsgodkendelsen og være grundigt orienteret om dets indhold.
4. **Forholdet til den eksisterende § 12 godkendelse** Tillægsgodkendelsen bliver meddelt på samme vilkår som i den eksisterende § 12 godkendelse, der trådte i kraft den 14. september 2011, med mindre andet fremgår af dette tillæg til godkendelsen.
5. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 1 og 3 i godkendelsen meddelt den 14. september 2011.

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål på bedst mulig vis at sikre, at husdyrbrugets daglige drift sker miljømæssigt forsvarligt

Tidsfrist

Tidsfristen for at tage godkendelsen i brug er sat til 2 år. Det vil sige, at de nye arealer skal være taget i brug inden 2 år, ellers bortfalder godkendelsen. Godkendelsen anses for at være taget i brug, når de nye udspretningsarealer er taget i brug.

Vilkår 3 i dette tillæg erstatter vilkår 3 i den eksisterende miljøgodkendelse. Hermed forlænges fristen for at udnytte trin 2 i miljøgodkendelsen, der blev meddelt den 11. september 2011. Tidsfristen for at tage trin 2 i godkendelsen i brug er sat til 3 år efter dette tillæg er meddelt. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen iværksat bygge- og anlægsarbejder. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden udløbet af de 3 år, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil den ikke udnyttede del af godkendelsen blive anset for bortfaldet.

Anmeldelse af udskiftning af arealer

Husdyrbruget gøres opmærksom på, at der er anmeldeligt af udskiftninger i bedriftens harmoniareal, både for ejede og forpagtede arealer, samt overførselsaftaler (tredjemandsarealer). Nye harmoniarealer skal indberettes til Skive Kommune inden de tages i brug og inden den 1. august. Det vurderes, om arealerne kan indgå i bedriften og eventuelt på hvilke vilkår. Husdyrbruget meddeles godkendelse eller afslag på anvendelse af nye harmoniarealer inden 1. oktober. Husdyrbruget har herefter 14 dage til at fremsende nye harmoniarealer, såfremt der er meddelt afslag. I visse tilfælde kan nye overførselsaftaler påkræve, at aftalearealernes driftsherre ansøger om godkendelse efter § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2. Årsproduktion - staldbelægning

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål at definere rammerne for den tilladte husdyrproduktion og herved at definere rammerne for dyreholdets forventede miljøpåvirkning.

Der sker ingen ændringer i dyreholdets størrelse og sammensætning i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3. STALDANLÆG

3.1. Drift af staldanlæg

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at sikre en miljømæssig hensigtsmæssig drift af husdyrbrugets staldanlæg. Påvirkninger i form af støv og lugt fra husdyrbruget søges begrænset, så omgivelserne sikres mod unødige gener.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse. Dog forlænges fristen til at opføre en ny løsdriftstald, indsætte dyreholdet i trin 2 og udvide den eksisterende plansilo.

3.2. Ammoniakreducerende tiltag

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Formålet med dette afsnit er at sikre, at det generelle krav til reduktion af ammoniakemission overholdes samt at ammoniakemissionen fra det søgte projekt ikke medfører tilstandsændringer i beskyttede naturområder. Desuden tages der stilling til, om Bilag IV-arter påvirkes af det søgte projekt.

Der er derfor ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.3. Lugt

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål at sikre husdyrbrugets omgivelser mod uacceptable lugtgener fra husdyrbruget.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.4. Opbevaring og håndtering af gødning og ensilage

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at forebygge spild af og forurening med næringsstoffer som følge af opbevaring og håndtering af gødning og ensilage.

Der vil på sigt blive opført en ny gyllebeholder (anmeldes i anmeldeordningen). Der vil derfor være 9 måneders opbevaringskapacitet. Hvis gyllebeholderen mod forventning ikke opføres, skal der findes tilsvarende opbevaringskapacitet på andre ejendomme ved udnyttelse af trin 2.

3.5. Transport

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål at sikre omgivelserne til Hejlskovvej 14 mod uacceptable gener fra transporter til og fra ejendommen.

Transport til og fra ejendommen foregår via Hejlskovvej. Der vil som følge af de ekstra ejede og forpagtede arealer være en stigning på 60 gylletransporter til ca. 410 transporter. En del af disse transporter vil ikke foregå på offentlig vej.

Skive Kommune vurderer, at stigningen på 60 gylletransporter ikke være til væsentlig gene for de omkringboende. Der er derfor ikke stillet vilkår til transport.

3.6. Lysforhold

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Vilkår i dette afsnit har til formål at forebygge, at husdyrbrugets belysningsforhold er til gene for omgivelserne.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.7. Spildevand og overfladevand

VILKÅR

Ingen

VURDERING

I dette afsnit vurderes risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand med spildevand og overfladevand.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.8. Støj

VILKÅR

Ingen

VURDERING

I dette afsnit vurderes ejendommens støjforhold.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.9. Skadedyrsbekæmpelse

VILKÅR

Ingen

VURDERING

I dette afsnit vurderes risikoen for gener fra skadedyr.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.10. Håndtering af olie, affald, sprøjtemidler og andre kemikalier

VILKÅR

Ingen

VURDERING

I dette afsnit vurderes håndteringen af farlige produkter på ejendommen. Formålet er at sikre, at farlige produkter og affald håndteres forsvarligt for her i gennem at forebygge og minimere

risikoen for forurening af jord og grundvand.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.11. Driftskontrol

VILKÅR

6. **Egenkontrol** Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 5 år f.eks. via gødningsregnskaberne for, at der etableres 4 % ekstra efterafgrøder i trin 1 og 7 % ekstra efterafgrøder i trin 2.

VURDERING

Formålet med dette afsnit er dels at kontrollere, at de angivne oplysninger i ansøgningen om godkendelse overholdes, og dels at give ansøger overblik over væsentlige miljøforhold på husdyrbruget.

Skive Kommune vurderer, at ovennævnte egenkontrol sikrer, at der er dokumentation for at arealerne drives som beskrevet i denne tillægsgodkendelse.

3.12. Renere teknologi og BAT

VILKÅR

Ingen

VURDERING

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 blandt andet varetage hensynet til anvendelse af den bedst tilgængelige staldteknologi i både eksisterende og nye stalde.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

4. AREALGODKENDELSE

4.1. Udbringingsarealer generelt

VILKÅR

7. **Dyretryk trin 1** Der må i trin 1 maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha i gennemsnit på ejede og forpagtede arealer.
8. **Dyretryk trin 2** Der må i trin 2 maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,68 DE/ha i gennemsnit på ejede og forpagtede arealer.
9. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 39 i godkendelsen meddelt den 14. september 2011.

VURDERING

Formålet med vilkår i dette afsnit er at forebygge unødige gener fra udbringning af gylle, samt at forebygge forurening som følge af udbringning af gylle.

Skive Kommune har vurderet, at husdyrgødningsbekendtgørelsens udbringningsregler i tilstrækkelig grad sikrer, at der tages de nødvendige hensyn til berørte omkringboende og natur og miljø.

Generelt skal det bemærkes, at nye udbringingsarealer til Hejlskovvej 14 (ejet og forpagtet areal og/eller overførselsaftale) skal forhåndsanmeldes til Skive Kommune inden ibrugtagning jf. de til enhver tid gældende regler herfor.

Ejede og forpagtede arealer

Der udbringes i trin 1 husdyrgødning fra kvæg svarende til ca. 19 DE/år fra kvægdybstrøelse og ca. 263 DE kvæggylle på ejede og forpagtede arealer. Arealerne drives med et harmonital på 1,7 DE/ha i trin 1.

Der udbringes i trin 2 husdyrgødning fra kvæg svarende til 62,9 DE/år fra kvægdybstrøelse og 215,3 DE kvæggylle på ejede og forpagtede arealer. Arealerne drives med et harmonital på 1,68 DE/ha.

Aftalearealer

Der afsættes i trin 1 1916,0 kg N/år og 287,0 kg P/år svarende til 22,1 DE/år til Hobrovej 23, 7840 Højslev og 11618,0 kg N/år og 1742,0 kg P/år svarende til 134,0 DE/år til Hejlskovvej 50, 7840 Højslev. Begge ejendomme har en § 16 godkendelse.

Der afsættes i trin 2 12266,6 kg N/år og 2138,5 kg P/år svarende til 154,7 DE/år til biogas, 1752,4 kg N/år og 305,5 kg P/år svarende til 22,1 DE/år til Hobrovej 23, 7840 Højslev og 21988,0 kg N/år og 3833,3 kg P/år svarende til 277,3 DE/år til Hejlskovvej 50, 7840 Højslev. Begge ejendomme, der modtager husdyrgødningen, har en § 16 godkendelse.

4.2. Naturbeskyttelse og ammoniakfordampning

VILKÅR

Ingen vilkår

VURDERING

Formålet med dette afsnit er at sikre, at tilstanden i de udpegede § 3-arealer, § 7- arealer, og Natura-2000 områder opretholdes, og at mulighederne for at bevare/genoprette udpegningsgrundlaget fremmes.

Denne naturvurdering omfatter kun de nye arealer, da de eksisterende arealer er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2011.

Mark 80-0 grænser op til fredskov mod vest. Der er ikke tale om ammoniakfølsom skov, så dette er uden betydning for udbringning af husdyrgødning.

Mark 81-0 er ikke omfattet af § 3 beskyttelsen og grænser heller ikke op til arealer beskyttet af naturbeskyttelsesloven.

Risikoarealer pga. hældning

Arealerne vurderes ikke som særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning til § 3 arealer.

Ammoniakbelastning fra udbringning af husdyrgødning

Der vurderes ikke ved det ansøgte at ske en øget påvirkning af omkringliggende naturarealer med ammoniak fra udbringning af husdyrgødning. Det vurderes, at reglerne i den gældende lovgivning er tilstrækkelige til at sikre naturarealerne mod tilstandsændringer.

Vurdering i forhold til Habitatdirektivets bilag IV arter

Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Ifølge naturdata er der registreret odder ved Rødding Å i 2011. Udover odder er der ifølge Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, også registreret følgende bilag IV arter i området omkring anlægget og husdyrbrugets udbringningsarealer: Vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse, grøn kølleguldsmed.

Skive Kommune har pt. ikke kendskab til andre bilag IV arter i området.

Det vurderes, at potentielle levesteder eller sporadiske opholdssteder for bilag IV arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

4.3. Udvaskning af nitrat og fosfor

4.3.1. Udvaskning af nitrat og fosfor til overfladevand

VILKÅR

10. **Efterafgrøder i trin 1** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 4 % efterafgrøder, svarende til 6,64 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
11. **Efterafgrøder i trin 2** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 7 % efterafgrøder, svarende til 11,62 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
12. **Kvælstoftilførsel i form af husdyrgødning i trin 1** Der må på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 24.658 kg N om året på ejede og forpagtede arealer fordelt på ca. 1861 kg N fra kvægdybstrøelse og ca. 22.797 kg N fra kvæggylle.
13. **Kvælstoftilførsel i form af husdyrgødning i trin 2** Der må i trin 2 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 28.166 kg N om året på ejede og forpagtede arealer fordelt på ca. 6011 kg N fra kvægdybstrøelse og ca. 22.154 kg N fra kvæggylle.
14. **Fosfortilførsel i form af husdyrgødning i trin 1** Der må i trin 1 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 3646 kg fosfor om året fordelt på ca. 3397 kg fosfor fra kvæggylle og ca. 248 kg fosfor fra kvægdybstrøelse.
15. **Fosfortilførsel i form af husdyrgødning i trin 2** Der må i trin 2 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 3124 kg fosfor om året fordelt på ca. 2283 kg fosfor fra kvæggylle og ca. 840 kg fosfor fra kvægdybstrøelse.
16. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 40, 41, 42 og 43 i godkendelsen meddelt den 14. september 2011.

VURDERING

Nitrat

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Ca. 11 ha af ejendommens ejede og forpagtede arealer ligger i Nitratklasse 2 og ca. 51 ha ligger i Nitratklasse 3.

Af ansøgningen fremgår det, at der udbringes i alt ca. 24658 kg N på ejede og forpagtede arealer i trin 1 og i alt ca. 28166 kg N i trin 2.

Det fremgår af ansøgningen for trin 1, at den maksimalt tilladte årlige udvaskning af N til overfladevand er 59,5 kg N/ha, mens den reelle udvaskning i ansøgt drift er på 59,5 kg N/ha.

Det fremgår af ansøgningen for trin 2, at den maksimalt tilladte årlige udvaskning af N til overfladevand er 60,9 kg N/ha, mens den reelle udvaskning i ansøgt drift er på 60,64 kg N/ha.

Da den reelle udvaskning ikke er højere end den maksimalt tilladte årlige udvaskning, overholder ansøgningen det beskyttelsesniveau for nitrat, der er lagt op til i husdyrloven. Som virkemiddel er anvendt 4 % ekstra efterafgrøder ud over de pligtige i trin 1 og 7 % ekstra efterafgrøder i trin 2.

Fosfor

Beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Ca. 10,6 ha af husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer ligger i fosforklasse 2 eller 3.

Beskyttelsesniveauet (maksimalt tilladt fosforoverskud 0,0 kg P/ha/år) i forhold til fosfor er overholdt.

Generelt om fosfor og nitrat

Gyllen og dybstrøelsen fra bedriften køres ud på egne ejede arealer og på aftalearealer. Indholdet af fosfor og nitrat i gyllen er bl.a. styret af faktorerne: staldsystem, foder, ydelse og vægt. Disse faktorer er der stillet vilkår til og vilkårene kan kontrolleres ved foderblandinger, indlægssedler, ydelseskontrol, slagteriafregninger, byggetegninger og observationer på stedet.

Den konkrete vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevande afhænger af nitrat- og fosforindholdet i gyllen. Derfor er der stillet vilkår til de maksimalt tilladte mængder udspredd fosfor og nitrat.

Konkret vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevande

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt, skal der ses på den eventuelle negative påvirkning projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis projektet vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning¹ om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for graden af påvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre negativ påvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Principperne for vurdering af nitratsens skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Husdyrbruget og en stor del af dets arealer ligger i kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord, og afvander via Ørslevkloster Sø, Og Ejsbæk. De resterende arealer ligger i kystvandsoplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, og afvander via Krat Bæk, Langvad Å og direkte til Skive Fjord.

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstofbelastningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de pågældende kystvandsoplande, væsentligt.

Da det på baggrund af ovenstående vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

Risikoarealer

Udspretningsarealer, der skråner kraftigt ned mod søer og vandløb, udgør særlig risiko for fosforudledning til vandmiljøet via erosion og overfladeafstrømning.

Ingen af de nye arealer er vurderet som risikoarealer. Da de resterende arealer er de samme, som i den tidligere meddelte godkendelse, har Skive kommune tidligere vurderet at disse arealer har en begrænset risiko for erosion og overfladeafstrømning.

¹ [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

4.3.2. Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand

VILKÅR

Ingen.

VURDERING

Formålet med dette afsnit er at vurdere udvaskningen af nitrat til grundvandet.

Nitratudvaskningen til grundvand skal vurderes, hvis der ligger udbringningsarealer i Nitratfølsomme områder. Vurderingen af nitratudvaskning til grundvand skal bl.a. baseres på beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen i udvaskningsmodellen FarmN.

Nitratudvaskningen fra rodzonen beregnes automatisk i IT-ansøgningssystemet på grundlag af de indtastede oplysninger om dyrehold og arealer. Udvasningen beregnes kun for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt område, og ikke for andre arealer.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område, medmindre at udvasningen ligger under udvasningen svarende til et plantebrug.

Ingen af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsopland.

Skive Kommune finder på den baggrund ikke anledning til at stille skærpede vilkår til nitratudvaskningen til grundvandsmagasinet, og vurderer at husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt.

5.KONKLUSION

Til Hejlskovvej 14 ejes og forpagtes 166,07 ha udspretningsareal ifølge ansøgningen.

Den ansøgte ændring vurderes samlet set ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger for grundvandet og de omkringliggende naturområder, såfremt vilkårene i denne godkendelse efterkommes.

Udkast til miljøgodkendelsen er gennemgået af ansøger og konsulent, og eventuelle bemærkninger er afklaret.

6. TILLÆGSGODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

6.1. Tillægsgodkendelsens gyldighed

Husdyrbruget må i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Skive Kommune.

Hvis husdyrbruget ønskes ændret eller udvidet, skal Skive Kommune i henhold til lovens § 12 stk. 2 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af tillægget til godkendelsen henvises til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage tillægget til godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 40, stk. 2, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for husdyrbruget,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af tillægget til godkendelsen skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at tillægget er meddelt. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage tillægget til godkendelsen op til revurdering mindst hver 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter § 42 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

I tilfælde af at afgørelsen om tillæg til godkendelse påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til § 53, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at dette tillæg til godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og Miljøbeskyttelsesloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser og anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Skive Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at dette tillæg til godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug altid være adgang for de personer, der af Skive Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

6.2. Høring

Parter der har fået udkast til tillægsgodkendelse i 3 ugers høring:

- Hejlskovvej 5
- Hejlskovvej 6
- Hejlskovvej 15
- Ørslevklostervej 216-218
- Ørslevklostervej 220
- Ørslevklostervej 181
- Ørslevklostervej 183
- Ørslevklostervej 177A
- Hejlskovvej 20
- Hejlskovvej 22
- Hejlskovvej 30
- Ørslevklostervej 226
- Ørslevklostervej 185
- Hejlskovvej 25-27
- Hejlskovvej 24

6.3. Klagevejledning og søgsmål

Datoen for annoncering af denne godkendelse fremgår af skemaet på side 2.

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Digital klage

En eventuel klage skal enten indgives via Natur- og miljøklagenævnets "klageportal", der findes link til klageportalen på www.virk.dk og www.borger.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager,

skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være indsendt via klageportalen senest på den på side 2 under "klagefristen udløber" anførte dato.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, hvis vi modtager en klage.

Udnyttelse af godkendelsen på trods af klage

Husdyrbruget vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet, eller medmindre der er stillet vilkår efter § 27 stk. 1 nr. 2, og stk. 2 i husdyrloven om landskabelige forhold. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

Civilt søgsmål

Søgsmål kan anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

6.4. Underretning om godkendelsen

Underretning om godkendelsen er sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Fiskeriforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Ornitologisk Forening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Naturfredningsforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Friluftsrådet i Region Limfjord Syd
- Kulturarvsstyrelsen
- Naturstyrelsen Vestjylland
- Museum Salling
- Sundhedsstyrelsen
- Landbo Limfjord, att. Linda Thordal

Godkendelsen er udarbejdet af Skive Kommune

Med venlig hilsen

Nina Sohn Hansen
Biolog

Michael Eilertsen
Natur og Miljøchef

Bilag 1. Vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt, skal der ses på den eventuelle negative påvirkning projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis projektet vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning² om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for graden af påvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre negativ påvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Principperne for vurdering af nitratsens skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Husdyrbruget og en stor del af dets arealer ligger i kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord, og afvander via Ørslevkloster Sø, Og Ejsbæk. De resterende arealer ligger i kystvandsoplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, og afvander via Krat Bæk, Langvad Å og direkte til Skive Fjord.

Kystvandsoplandet indeholder dele af habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal samt udgør dele af hhv. Fuglebeskyttelsesområderne nr. 14 og 24.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

Naturtyper:

Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Kystklit/klippe (1230), Enårig strandvegetation (1310), Strandeng (1330), Klithede (2140), Søbred med småurter (3130), Knansnålalge-sø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Tørt kalkoverdrev (6120), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Urtebræmme (6430), Nedbrudt højmose (7120), Hængesæk (7140), Tørvelavning (7150), Kildevæld (7220), Rigkær (7230), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160), Stilkege-krat (9190), Skovbevokset tørvemose (91D0) og Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

Kildevælds-vindelsnegl (1013), Grøn kølleguldsmed (1037), Stor kærguldsmed (1042), Bæklampret (1099), Stavsild (1103), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365), Blank seglmos (1393) og Gul stenbræk (1528).

² [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 24 – Hjarbæk Fjord

Rørdrum (A021), Engsnarre (A122), Sangsvane (A038), Taffeland (A059), Troldand (A061), Hvinand (A067), Blishøne (A125), Klyde (A132) og Hjejle (A140). enårige planter (1210)

Beskrivelse af habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II for Limfjorden er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig af tilførslen af overskud af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den nationale og regionale overvågning viser, at hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. For de centrale dele af Limfjorden drejer det sig især om kvælstof, der er den styrende faktor for algeproduktionen. I inderfjorde og kystnære områder kan fosfor være den styrende faktor for produktionen af planteplankton i en væsentlig del af forårs- og forsommerperioden.

Specielt for Hjarbæk Fjord gælder det, at slusen ved Virksund udgør en tærskel, der skaber en stabil lagdeling af vandmasserne (saltspringlag). Det tungere saltvand fra Lovns Bredning strømmer ind i Hjarbæk Fjord og udgør et tungt bundlag, mens lettere ferskvand fra de 4 store vandløbssystemer strømmer ud over det tungere bundvand. I sommerperioder medfører denne lagdeling, at op til 40 % af Hjarbæk Fjord har iltmangel ved bunden, hvilket medfører, at der ikke findes bundfauna eller fisk på dybder over 2,5 m. Hjarbæk Fjord er udpeget som fosforfølsomt vandområde.

I de sidste par år har der været tegn på forbedringer af tilstanden i Hjarbæk Fjord, bl.a. findes der nu bundvegetation på store arealer ud til en vanddybde på 1,5 meter. Det kan ikke afvises, at forbedringerne er en følge af den reducerede næringsstofbelastning som har fundet sted gennem de sidste par årtier, men der er en risiko for, at der kan ske tilbagefald, såfremt der er tale om klimarelaterede forhold.

De relevante dele af udpegningsgrundlaget for habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne i forhold til projektet vurderes at være følgende arter og naturtyper:

Større lavvandede bugter og vige

Største delen af de marine områder i habitatområde 30 er udpeget som denne naturtype. Næringsstofbelastning af disse områder udgør en alvorlig trussel. Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for dybdeudbredelse for Ålegræs, Havgræs, Børstebledet Vandaks og andre arter af bundvegetation, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold (jf. basisanalysen for Limfjorden).

Ifølge DMU's faglige rapport nr. 549 er kriterierne for gunstig bevaringsstatus for naturtypen bl.a. at næringssaltniveauet i vandsøjlen skal være stabilt eller faldende, og bør falde mod mere naturlige niveauer, så bentisk vegetation og fauna kan genoprettes. Det er pt. ikke fastlagt, hvilke niveauer eller variationsbredder det er nødvendigt at overholde for, at tilstanden er gunstig.

Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

Naturtypen er af stor betydning som fødeområde for ande- og vadefugle, da fladerne ofte rummer rige samfund af invertebrater.

Ifølge DMU's faglige rapport nr. 549 er kriterierne for gunstig bevaringsstatus for naturtypen bl.a. at næringssaltniveauet i vandsøjlen skal være stabilt eller faldende, og bør falde mod mere naturlige niveauer, så bentisk vegetation og fauna kan genoprettes. Det er pt. ikke fastlagt, hvilke niveauer eller variationsbredder det er nødvendigt at overholde for, at tilstanden er gunstig.

Spættet sæl

Der er ikke lavet en kortlægning af arten. Den største trussel er forstyrrelse af arten på rasteplasserne i yngletiden juni/juli. Forstyrrelsernes omfang er ukendt (jf. basisanalysen).

Odder

Der findes en forholdsvis god bestand af odder i Hjarbæk Fjord og dennes tilløb.

Fugle

Truslerne for udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne er bl.a. eutrofiering af vandarealer, da det forringer bunddækket af bundplanter i området vandarealer til ugunst for eksempelvis fouragerende blishøns og sangsvaner, og en forarmet fiske- og bundfauna i Hjarbæk Fjord og dårlig vandudskiftning i fjorden, som forringer forholdene for bl.a. Skalleslugere, Hvinand, Troidand og Taffeland. De forbedringer, der er omtalt ovenfor synes at have medført gunstigere leveforhold og større forekomst af især hvinand.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

Naturtyper:

Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Kystklit/klippe (1230), Enårig strandvegetation (1310), Strandeng (1330), Klithede (2140), Søbred med småurter (3130), Knansnålalge-sø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Tørt kalkoverdrev (6120), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Urtebræmme (6430), Nedbrudt højmose (7120), Hængesæk (7140), Tørvelavning (7150), Kildevæld (7220), Rigkær (7230), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160), Stilkege-krat (9190), Skovbevokset tørvemose (91D0) og Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

Kildevælds-vindelsnegl (1013), Grøn kølleguldsmed (1037), Stor kærguldsmed (1042), Bæklampret (1099), Stavsild (1103), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365), Blank seglmos (1393) og Gul stenbræk (1528).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 14 – Lovns Bredning

Sangsvane (A038), Hvinand (A067), Toppet skallesluger (A069) og Stor skallesluger (A070).

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning i kumulation med andre planer og projekter må antal dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, ikke have været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til udvaskning af næringsstoffer, der har givet anledning til en øget udvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette også inddrages i vurderingen.

Ved vurderingen af om forudsætningerne for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer er opfyldt samt hvorvidt et projekt har en væsentlig påvirkning på et Natura-2000 område, skal der ses på udviklingen i antal dyreenheder indenfor et opland. Dette følger også af Miljøstyrelsens vejledning. Der kan være andre opgørelsesmetoder, som kan bruges, når denne vurdering skal foretages, men her mangler de værktøjer og den videnskabelige viden, som skal til, for at kunne konkludere noget ud fra data. Skive Kommune henholder sig derfor til Miljøstyrelsens vejledning, som giver et argumenteret fundament for at vurdere og konkludere ud fra data vedr. det samlede antal dyreenheder.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2014 i kystvandsoplandet Hjarbæk Fjord faldet med 2,7 %.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2014 i kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning steget med 5,8 %.

Da dyretrykket er stigende i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, skal udvaskningen fra husdyrbruget svare til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget har via beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug.

Meddelte miljøgodkendelser og tilladelser som endnu ikke er taget i brug, men som stadig kan udnyttes, kan af gode grunde ikke være med i opgørelserne af udviklingen i antallet af dyreenheder. Det samme gælder nedlagte dyrehold, siden status i udviklingen sidst er opgjort. Skive Kommune har endnu ikke det fulde overblik over, hvor mange godkendte dyreenheder i godkendelser og tilladelser, som endnu ikke er udnyttet indenfor de enkelte kystvandsoplande. Det vurderes, at de endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser ikke at være af et sådant omfang, at det vil føre til en stigning i antallet af dyreenheder. Eventuelt nedlagte brug siden årsskiftet vil yderligere trække udviklingen i antallet af dyreenheder i nedadgående retning.

Skive Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 skulle være sket en øget belastning med næringsstoffer fra andre kilder i de tre kystvandsoplande.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i kumulation med andre planer og projekter vurderes således at være overholdt.

Vurdering af projektets påvirkning i sig selv

Limfjorden er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det jf. DMU's rapport nr. 787 have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofftilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. Det nævnes direkte i rapporten, at man ikke i Limfjorden bør flytte tilførsler fra de ydre dele af fjorden til de sydlige dele af fjorden. Vandområdet Hjarbæk Fjord samt Vandområderne Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning er alle en del af den indre del af Limfjorden, og Skive Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at det skal betragtes som et forholdsvist lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland. Hvis udvaskningen sker til et vandområdet, der er karakteriseret som et lukket bassin må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 1 % af den samlede udvaskning.

Nedenstående beregninger er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning.

Nitrat til Hjarbæk Fjord

Oplandsberegning:	
Samlet opland	117.780 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal 2009)	71.830 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (gennemsnit)	76 -100 % (middel: 88 %)
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland ($85 \times 0,12^* \times 71.830$)	732.666 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget ($10 \times 0,12^* \times 45.950$)	55.140 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	787.806 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealerne	51 - 75 % (middel: 63 %)
Areal til udspredding (ejede-, forpagtede- og aftalearealer)	110,0 ha

Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (66 x 5,2) x 37 %	0,0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Hjarbæk Fjord	0,000 %

* $1 - (88/100) = 0,12$

Nitrat til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning

Oplandsberegning:	
Samlet opland	144.300 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal 2009)	81.500 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (gennemsnit)	76 -100 % (middel: 88%)
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,12 *x 81.500)	831.300 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,12* x 62.800)	75.360 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	906.660 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealerne	0 - 50 % (middel: 25 %)
Areal til udspredning (ejede- og forpagtede arealer)	56 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (56 x 4,9) x 12 %	0,0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Skive Fjord	0,000 %

* $1 - (88/100) = 0,12$

Ørslevkloster Sø er en brakvandssø, der kategoriseres som naturtype 1150 (kystlaguner og strandsøer). Søen oplevede en voldsom saltholdighedsstigning i 2005 i forbindelse med en privat uddybning af afløbet. Den er således gået fra at være tilnærmelsesvist fersk til at have en saltholdighed på 8 ‰.

Tilførslen af salt fra Hjarbæk Fjord har en katastrofal effekt på søens plante og dyreliv. Efter en kraftig stigning i saltholdighed er der meget få fisk tilbage i søen, og undervandsplanterne er stort set forsvundet alle sammen. Det indstrømmende og tungere saltvand fra fjorden ligger sig i bunden af søen, mens det ferske og lettere overfladevand lægger sig i toppen af søen. Der er altså en periodisk lagdeling i søen, som bevirker omfattende iltvind og frigivelse af fosfor fra bunden.

Ifølge basisanalysen forventes søen ikke at opfylde målsætningen i 2015. Årsagen er for stor tilførsel af næringssalte.

Nitrat til Ørslevkloster Sø

Oplandsberegning:	
Samlet opland	545 ha

Dyrket areal i oplandet (skønnet)	395 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (gennemsnit)	51 - 75 % (middel: 63 %)
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland ($85 \times 0,37^* \times 395$)	12.423 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget ($10 \times 0,37^* \times 150$)	555 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	12.978 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealerne	51 - 75 % (middel: 63 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	23,9 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet ($99 \times 2,7$) x 37 %	0,0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Ørslevkloster Sø	0,000 %

Husdyrbrugets arealer udgør en meget lille del af de to kystvandsoplandes samlede areal, og husdyrbrugets påvirkning af vandområderne udgør derfor langt under 1 % af den samlede nitrat- og fosforbelastning til kystvandsområderne Hjarbæk Fjord og Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning.

Der er ligeledes foretaget en beregning af husdyrbrugets belastning på Ørslevkloster Sø, som er en del af habitatområde nr. 30. Også her holder husdyrbrugets belastning af områderne sig under 1 % af den samlede belastning.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv vurderes på baggrund af ovenstående at være overholdt.

Konklusion

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstofbelastningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de pågældende kystvandsoplande, væsentligt.

Da det på baggrund af ovenstående vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

Bilag 2. Samlet oversigt over vilkår i godkendelsen fra 14. september 2011 samt fra denne tillægsgodkendelse

1. **Ansøgningsgrundlag** Husdyrbruget på Hejlskovvej 14 skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af godkendelsen meddelt 14. september 2011, ansøgningskema 67479, version 2 , ansøgningskema 72470, version 1 og med de ændringer, der fremgår af denne tillægsgodkendelses vilkår.
2. **Tidsfrist for trin 1** Trin 1 omfatter en rationalisering af dyreholdet indtil den nye stald er bygget. Godkendelsens trin 1 skal være udnyttet senest 2 år efter den er meddelt. Hermed forstås, at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
3. **Tidsfrist for Trin 2** Trin 2 i den eksisterende godkendelse meddelt d.14. september 2011 skal være taget i brug senest 3 år efter at dette tillæg er meddelt. Hermed forstås, at det ansøgte byggeri skal være igangsat eller at der indgås en retligt bindende aftale om etableringen af det ansøgte byggeri.
4. **Tillæg til godkendelse** Et eksemplar af tillægget til godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal have direkte adgang til tillægsgodkendelsen og være grundigt orienteret om dets indhold.
5. **Forholdet til den eksisterende § 12 godkendelse** Tillægsgodkendelsen bliver meddelt på samme vilkår som i den eksisterende § 12 godkendelse, der trådte i kraft den 14. september 2011, med mindre andet fremgår af dette tillæg til godkendelsen.
6. **Beredskabsplan** På ejendommen skal der altid forefindes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal opdateres løbende og minimum 1 gang årligt pr. 1 februar - første gang pr. 1. februar 2012. Sidste opdateringsdato skal fremgå af planen. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag.
7. **Salg/ophør** Ved husdyrbrugets overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres senest 14 dage efter ændringen.
8. **Driftsopgaver ved ophør** Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal rengøres og tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald og andet farligt affald skal bortskaffes i henhold til Skive Kommunes affaldsregulativer.
9. **Husdyrproduktion** På ejendommen er der tilladelse til en årlig husdyrproduktion svarende til nedenstående antal dyr i de enkelte staldafsnit. Antallet af malkekøer må på intet tidspunkt overstige 360 malkekøer.

staldsystem	Dyr	Trin 1:	Trin 1:	Trin 2:	Trin 2:
		Antal årsdyr/prod . dyr	DE	Antal årsdyr/prod . dyr	DE

Kostald Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) Skraber	Malkekøer, tung race (årsdyr) 11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1 12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2	250	370,43	245	383,42
Kostald Dybstrøelse hele arealet	Malkekøer, tung race (årsdyr) 11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1 12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2	5	7,41	5	7,82
Ungdyrstald Sengestald med fast gulv	Kvier, tung race (årsdyr) 22 mdr. til 25 mdr.	60	37,06	0	0
Ungdyrstald Sengestald med fast gulv	Malkekøer, tung race (årsdyr) 11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1 12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2	27	40,01	0	0
Ungdyrstald Dybstrøelse hele arealet	Malkekøer, tung race (årsdyr) 11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1 12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2	8	11,85	0	0
Kalvehytter Dybstrøelse hele arealet	Småkalve, tung race (årsdyr) 0 mdr. til 6 mdr.	0	0	15	4,05
Kalvehytter Dybstrøelse hele arealet	Småkalve, tung race (årsdyr) 0 mdr. til 3 mdr.	35	8,58	0	0
Kalvehytter Dybstrøelse hele arealet	Tyrekalve, tung race Fødsel til 50 kg	140	0,92	170	1,11

Ny stald	Malkekøer, tung race (årsdyr)	0	0	90	140,85
Sengestald med spalter (kanal, linespil)	11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1				
Skraber	12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2				
Ny stald	Kvier, tung race (årsdyr)	0	0	280	140,00
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	6 mdr. til 27 mdr.				
Skraber					
Ny stald	Småkalve, tung race (årsdyr)	0	0	70	18,92
Dybstrøelse hele arealet	0 mdr. til 6 mdr.				
Ny stald	Malkekøer, tung race (årsdyr)	0	0	20	31,30
Dybstrøelse hele arealet	11.000 kg mælk pr. årsko i Trin 1				
	12.000 kg mælk pr. årsko i Trin 2				
Ny stald	Kvier, tung race (årsdyr)	0	0	35	17,5
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	6 mdr. til 27 mdr.				
Skraber					

beregnet iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Bek. nr. 1695 af 19. december 2006).

Godkendelsen gives til ovenstående antal dyr. Dette gælder også hvis dyreenheds-beregningen ændres.

10. **Tidsfrist for fuld produktion** Den tilladte husdyrproduktion skal være fuldt udnyttet senest 5 år efter, at godkendelsen er meddelt, ellers nedskrives den godkendte produktion til det aktuelle produktionsniveau.
11. **Fodring** Der skal fodres efter en foderplan, der er udarbejdet med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.
12. **Foderanalyser** Der skal tages analyser af stikprøver af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
13. **Skraber på spaltegulv** Der skal som oplyst i ansøgningen installeres en spalteskraber på spaltegulvet i staldafsnit ST-30778 (eksisterende kostald) og staldafsnit ST-30784 (ny kostald). Spalteskraberen skal hver 4. time døgnet rundt skrabe hele gangarealet i de to staldafsnit.
14. **Tværgange** Tværgange, som ikke skabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

15. **Skraber i gyllekanaler** Der skal som oplyst i ansøgningen installeres en spalteskraber i langsgående og tværgående kanaler i staldafsnit staldafsnit ST-30784 (ny kostald) med kanal og linespil. Spalteskraberens skal hver 8. time døgnet rundt skrabe kanalerne i de staldafsnittet.
16. **Timer** Skraberne i både gyllekanaler og på spaltegulv skal være forsynet med timer.
17. **Staldsystemer** Staldafsnit ST-30784 (ny kostald) skal opføres som sengestald med spaltegulv (kanal, linespil) eller et staldsystem med tilsvarende eller mindre ammoniakemission. Der må som ansøgt indrettes et afsnit med dybstrøelse til malkekøer og småkalve. Staldsystemer i eksisterende stalde må ikke ændres/renoveres, før projektet er vurderet af tilsynsmyndigheden.
18. **Ensilagestak** Ensilagestakke, der ikke placeres i ensilagesilo, skal som minimum have en afstand på 100 meter til nærmeste nabobeboelse.
19. **Markstak** Opbevaring af komposteret dybstrøelse i markstak skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse.
20. **Omrøring** Gyllebeholdere må ikke omrøres på lørdage, søndage eller helligdage.
21. **Gyllepumpning** Pumpning af gylle til og fra husdyrbrugets gyllebeholdere skal fortrinsvis ske indenfor normal arbejdstid (man.-fre. Kl. 8-17).
22. **Opbevaringskapacitet** Ejendommen skal til enhver tid have opbevaringskapacitet til 9 måneders produktion af husdyrgødning fra ejendommen.
23. **Færdsel** Risiko for påkørsel af gyllebeholdere skal minimeres gennem åbne og ryddelige til- og frakørselsforhold med plads til manøvrering af større vogntog eller ved etablering af en passende fysisk barriere, eksempelvis betonstolper.
24. **Placering af markstakke** Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst være placeret det samme sted i 12 mdr. Der skal derefter gå mindst 5 år før der må placeres en dybstrøelsesstak samme sted. Der skal foreligge en logbog over markstakplaceringen, der går 5 år tilbage. Denne skal forevises tilsynsmyndigheden ved forlangende. Markstakkene må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb.
25. **Placering af ensilagestakke** Ensilagestakke, der ikke placeres i ensilagesilo, må højst være placeret på samme sted i 24 mdr. Der skal derefter gå mindst 5 år, før der må placeres en markstak samme sted. Der skal foreligge en logbog over markstakplaceringen, der går 5 år tilbage. Denne skal forevises tilsynsmyndigheden ved forlangende. Markstakkene må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb, og følgende afstandskrav skal som minimum overholdes:
 - Vandløb/dræn 15 m
 - Enkelt vandindvindingsanlæg 25 m
26. **Gylletransport** Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.
27. **Udmugning** Dybstrøelsesmætter må ikke udmuges eller transporteres uden for almindelig arbejdstid (man. – fre. kl. 8–17)
28. **Lyskilder** Lyskilder på ejendommen må ikke være rettet mod omkringboende, såfremt lyskilden ikke er afskærmet af bygninger, beplantning eller lignende.
29. **Natdæmpning** Lyset i staldbygningerne skal dæmpes i tidsrummet kl. 22.00–6.00. Hvis det af produktionsmæssige årsager ikke er muligt, skal der anvendes mørklægningsgardiner i tidsrummet kl. 22.00-6.00.
30. **Vaskeplads** Vask af maskiner og lastbiler, som anvendes til gylletransport eller gylleudbringning skal enten foregå i marken eller på en vaskeplads, som opfylder kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-03, Vaskeplads til landbrugsmaskiner, eller nyeste version heraf.
31. **Støjmission** Husdyrbrugets samlede støjbidrag til støjniveauet i omgivelserne må ikke overstige nedenstående grænseværdier.

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode	Maksimalværdi i natperioden
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nabobeboelse* (ikke landbrug)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Områder for blandet bolig- og erhvervs- bebyggelse	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

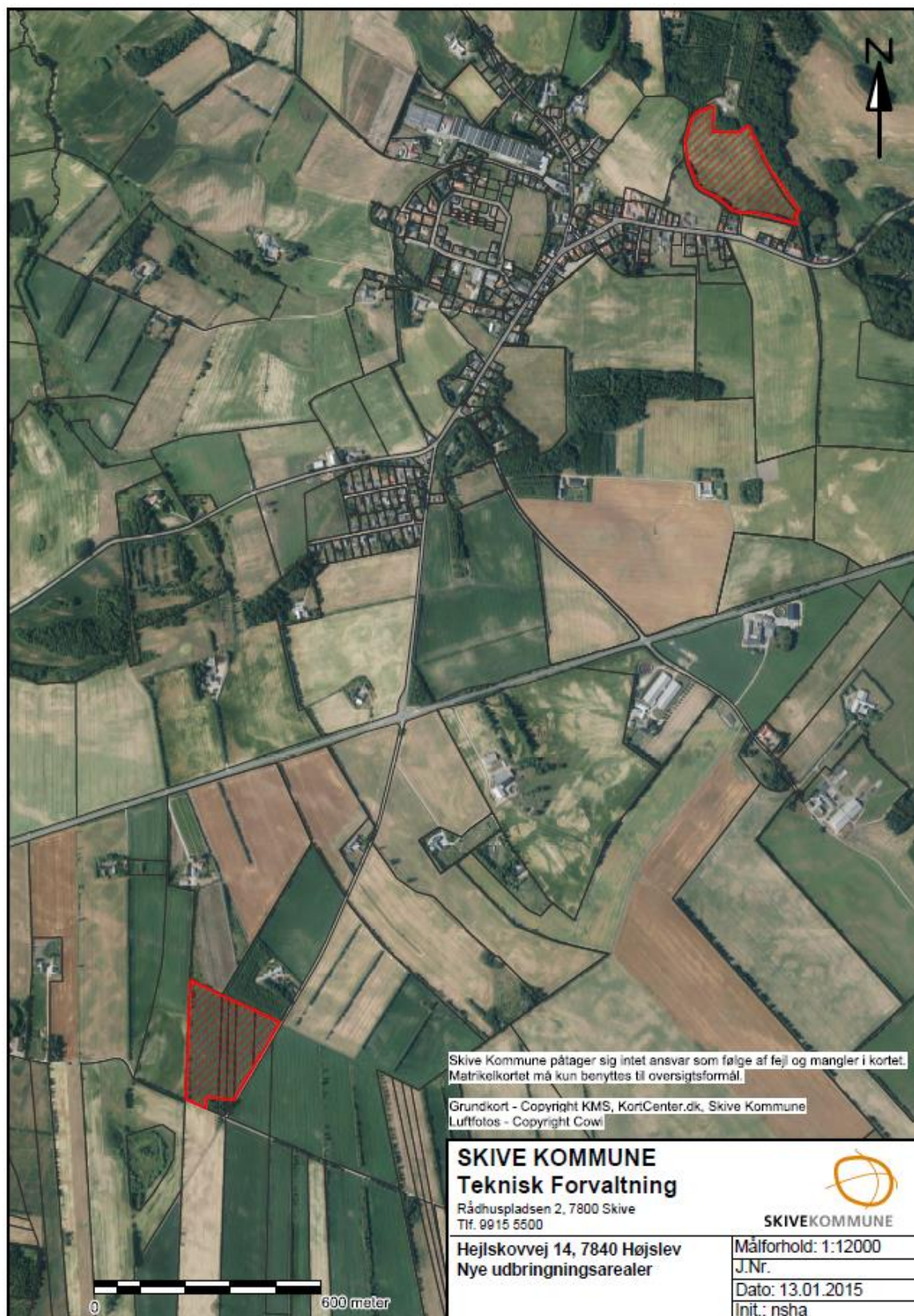
*) Nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder.

- Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende 8 timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden. Lørdag formiddag (kl. 7.00-14.00) anvendes dog et referencetidsrum på 7 timer og lørdag eftermiddag (kl. 14.00-18.00) et referencetidsrum på 4 timer.
 - Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.
32. **Sæsonarbejde** I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdierne, nævnt i vilkår 1, om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A), dog i højst 6 uger.
33. **Fluer** Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr.
34. **Opbevaring af farlige produkter og farligt affald** Farlige produkter (smøreolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, m.v.) og farligt affald (råvare-, olie- og kemikalieaffald) skal opbevares i beholdere beregnet til formålet og være tydeligt mærkede med angivelse af indhold. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet således, at der ikke er risiko for, at spild kan forurene jord og grundvand. Det kan f.eks. sikres ved at opbevare beholderne i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten af spildbakken skal svare til volumen på den største beholder. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn eller sne.
35. **Egenkontrol** Husdyrbruget skal løbende registrere følgende:
- Opgørelse over husdyrproduktionen f.eks. i form af ydelseskontrol.
 - Opgørelse over opbevaringskapaciteten for husdyrgødning.
 - Årlig registrering af vandforbrug (m³).
 - Årlig registrering af elforbrug (kWh).
 - Datoer for kontrol og vedligehold af mælkekølingsanlæg.
 - Kvitteringer for aflevering af affald med modtageanlæggets stempel.
 - Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.

- Uheld, der medfører forurening af f.eks. jord eller vandløb.
 - Ved etablering af ensilagestak eller markstak med dybstrøelse skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag. Der skal foreligge en logbog over placeringen af stakkene.
 - Foderplanerne samt løbende justeringer skal gemmes.
 - Enhver form for driftstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
 - Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes.
36. **Dokumentation** Registreringerne skal opbevares på husdyrbruget i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.
37. **Nabohensyn** Mærkedage (konfirmationer, sølvbryllupper o.a.), som bliver meddelt ejer senest 2 uger forinden, skal respekteres.
38. **Afsætning af gylle i Trin 1** Der skal ved fuld produktion årligt afsættes husdyrgødning svarende til 17490,73 kg N og 2983,16 kg P.
39. **Afsætning af gylle i Trin 2** Der skal ved fuld produktion årligt afsættes husdyrgødning svarende til 23740,33 kg N og 41386,78 kg P.
40. **Afsætning af gylle til biogasanlæg i Trin 2** Der skal årligt afsættes 13408,45 kg N og 2337,57 kg P til biogasanlæg. Der skal kunne forevises en skriftlig aftale for tilsynsmyndigheden.
41. **Dyretryk trin 1** Der må i trin 1 maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha i gennemsnit på ejede og forpagtede arealer.
42. **Dyretryk trin 2** Der må i trin 2 maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,68 DE/ha i gennemsnit på ejede og forpagtede arealer.
43. **Efterafgrøder i trin 1** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 4 % efterafgrøder, svarende til 6,64 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
44. **Efterafgrøder i trin 2** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 7 % efterafgrøder, svarende til 11,62 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
45. **Kvælstoftilførsel i form af husdyrgødning i trin 1** Der må på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 24.658 kg N om året på ejede og forpagtede arealer fordelt på ca. 1861 kg N fra kvægdybstrøelse og ca. 22.797 kg N fra kvæggylle.
46. **Kvælstoftilførsel i form af husdyrgødning i trin 2** Der må i trin 2 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 28.166 kg N om året på ejede og forpagtede arealer fordelt på ca. 6011 kg N fra kvægdybstrøelse og ca. 22.154 kg N fra kvæggylle.
47. **Fosfortilførsel i form af husdyrgødning i trin 1** Der må i trin 1 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 3646 kg fosfor om året fordelt på ca. 3397 kg fosfor fra kvæggylle og ca. 248 kg fosfor fra kvægdybstrøelse.
48. **Fosfortilførsel i form af husdyrgødning i trin 2** Der må i trin 2 på ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i alt ca. 3124 kg fosfor om året fordelt på ca. 2283 kg fosfor fra kvæggylle og ca. 840 kg fosfor fra kvægdybstrøelse.

49. **Fosforbalance i trin 1 og trin 2** Ejede og forpagtede udbringningsarealer skal i gennemsnit drives med et maksimalt årligt fosforoverskud på 0,0 kg P/ha/år i husdyrgødning i overensstemmelse med ansøgningen.

Bilag 3. Nye udbringningsarealer

Bilag 4. Høringsvar

att. Nina Sohn Hansen
MODTAGET
- 9 JAN. 2015
Skivø Kommune
Borgerservice

Scannet
12 JAN. 2015

Dato: 9 januar 2015

INDGÅET
12 JAN. 2015

Teknisk Forvaltning

III Høringsvar Til Hejlskovvej 14 . Ejer: Rasmus Bodygaard.

Indholdet som er i høring:

Landbrugsproduktionsudvidelse; (til 744,98DE) samt udskiftning og ændring af Harmoniarealer, ændring af overførselsaftaler.

Betydelig mindre levering af husdyrgødning til Biogasanlæg.

Områdebelastningen til overfladevandet i oplandet(nær og fjernområder) til Limfjorden fra Nitrat og Fosfor tilførsel giver Beregnet efter tabeller som resultater en magisk lille belastning!.

Ansøgning om en fristforlængelse af et tillæg til produktionsudvidelse , som endnu ikke er færdiggodkendt. Fordi Nyt byggeri ikke startet.!

Påvirkning af Drikkevandsområde nævnt perifert, mangler uddybende redegørelse!

Generel:

Som aktiv Landmand og håb til at samfundets sammenhængskraft (Økonomisk og kulturelt) kan bevares er jeg positiv overfor udvidelse af landbrugsproduktion af enhver art, Der ikke vil gribe ind i min egen produktion.

Min bemærkning til høring om landbrugsudvidelse på naboejendommen skrives fordi , at udvidelsen ikke uden videre kan antages at være uden betydning for mine egne fortsatte produktionsmuligheder og jeg ønsker således myndighedernes og udviderens stillingtagen til at husdyrudvidelsen på Hejlskovvej 14 både nu og i fremtiden vil være omkostningsfrit for mig!

Jeg gjorde lignende betragtninger gældende i Høringen 2011 ved at oplyse at jeg ikke havde noget at indvende mod udvidelsen dengang såfremt at jeg kunne få myndighedernes garanti for, at produktionsudvidelsen dengang på Hejlskovvej 14 ikke ville få nogen områdebetydning , herunder ingen betydning hverken Drikkevandsmæssig(hele området) , eller landbrugsmiljømæssige , produktionsmæssig og udnyttelsesmæssig på mine matrikelnumre.

Godkendelsen fra den gang beskriver desværre, at det var ikke relevant at vurdere dette!

Så denne bemærkning fremføres også igen til vurdering !

Produktionsudvidelsen:

Det orienterende høringsbrev ,jeg har fået tilsendt som landmand og tæt beliggende nabo, omhandlende produktionsudvidelse på naboejendommen Hejlskovvej 14 , og tillægsgodkendelse til større mængdeudbringning af husdyrgødning, giver ikke en samlende beskrivelse af hvordan produktionsudvidelsen er forløbet siden der i 2006 er lavet en VVM vurdering på en Dyreholdsudvidelse fra 205 DE til 350 DE.. Det burde fremskaffes.

"Hørringsbrevet" oplyser at Hejlskovvej 14 ønsker at udvide sit dyrehold i forhold til en godkendelse, der er meddelt tidligere.

Jeg konkluderer herudfra, at der ikke er en umiddelbar gældende godkendelse, før tillægget også er godkendt!

Det er også rimelig nok for der er uoplyste punkter!

Udbringingsarealernes Størrelse og de forskellige forhold på ejede, lejede og aftale arealer:

Der er tre slags udbringingsarealer. De er alle beliggende i det samme nærrområde til Husdyrudvidelsen. Ganske vist er de tabelsammenlagt - hver for sig - i de forskellige nitrat og fosfatklasser, men vurderingen af totalbelastningen kan være forkert, fordi beregningen af påvirkning fra aftalearealer (§16 godk.) og ejede og lejede (§12 godk.) er gjort hver for sig. Ligeså med vurderingerne af beskyttelsesniveauer hver for sig. Miljøministeriet har nemlig allerede gjort nogle betragtninger i 2009 om nogle fastlagte afskæringskriterier for kumulativ påvirkning som er ved at være nået.

Fristforlængelse:

Der bør beskrives en tidsplan for fristforlængelsen for udvidelse af dyreholdet. Det er jo allerede nu kendt, at der kræves en 20% reduktion af kvælstof i Limfjordsområdet. B.l.a. fordi at beregninger viser, at vi her i vores oplandsområde til Limfjorden har jord der kun kan tilbageholde 40 til 60 % i rodzonen.

Hvis der kommer yderligere krav i fremtiden kan nuværende fristforlængelse vel ikke være helt friholdt af dette!

Drikkevandsinteresser:

VVM vurderingen i 2006, der blev foretaget i forbindelse med en dyreholdsudvidelse til 350 DE på Ejendommen Hejlskovvej 14, udpeger udbringingsarealerne som særlig kulturarealer og beliggende i et særlig drikkevandsinteresseområde (OSD).

Derfor stilles der krav i VVM vurderingen fra 2006. bl.a. krav til max. indhold af Nitrat i drikkevandsforsyningens indvindings oplande.

Jeg ønsker derfor, at der nærmere redegøres for Drikkevandsforsyningen i relation til dyreholdsudvidelsen.

Drikkevandsinteresser, Grundvand, Nedsivning mv. af stoffer af betydning for miljøet, herunder både Kvælstof og Fosfor, må forventes at have stor betydning både nu og i fremtiden.

Siden 2006 er der sket en meget væsentlig forøgelse af husdyrgødningstilførsel i hele drikkevandsinteresseområdet, p.g.a. besætningsudvidelser.

Jeg har fået oplyst om, at der løbende tages Boreprøver / drikkevandsprøver fra ØK vandværk til bestemmelse af påvirkning fra Nitrat, Fosfor, Pesticider og rester fra byslam.

Prøveresultaterne kan findes på nettet og skulle være helt i orden! –Det er jo godt!

Men jeg vil alligevel opfordre til at der på nuværende tidspunkt tages en Udvidet Boreprøve i Vandet fra Ørslevkloster Vandværk. Således at alle de indholdsstoffer, som det er muligt på nuværende tidspunkt at måle, bliver bestemt!

Måleresultaterne herfra vil kunne anvendes som en "referenceværdi" til senere målinger, som der nok må forventes at blive lavet nogle af for at bestemme påvirkningen af det tilkomne større dyretryk! ((og evt. betydningen af indvinding til kunstvanding))

Skive Kommune oplyser i et Hørringsvar til miljøministeriet d. 4/4 /2011,, at kommunen vurderer grundvandet i de øvre grundvandsforekomster overalt i kommunen til at være ringe p.g.a. for højt indhold af Nitrat.

Derfor synes jeg, at der bør indhentes en særlig udtalelse fra Skive kommunens drikkevandskontor; der omhandler en særlig drikkevandsinteressevurdering af indvindingsområdet til ØK vandværk.

Det kunne være en samlet vurdering af hvilken ("type") kvalitet af drikkevand man vil fastholde, og hvor meget af de forskellige indholdsstoffer man fremover vil acceptere!

Her til foråret kommer der en grundvandskortlægning, af området til ØK vandværk. Hvis den skulle vise ændret vurdering af/ eller øget drikkevandsindsats, så vil det ikke være for sent i forhold til den igangværende fristforlængelse af dyreholdsudvidelse. Fristforlængelsen gælder først fra sept. 2015.

Der er heller ikke oplyst nogen starttidspunkt for dyreholdsudvidelsen; det er tilsyneladende en løbende proces som foreløbig er foregået siden 2006.

Konklusion: Hørringsmaterialet der hører med til det forholdsvis korte Hørringsbrev er temmelig omfangsrig, og der er risiko for, at der kan være forskellige oplysninger i henholdsvis vurderinger, versioner, ansøgninger, og godkendelser.

Tilladelse bør naturligvis gives, men alt tænkelig indvirkning bør med i overvejelserne. Således at omkostninger ved eventuelle senfølger af dyreholdsudvidelsen kan placeres det rette sted.

Med Venlig Hilsen

Niels Jørgen Laigaard ØK.vej 177 7840 T. 97538044

**Bilag 3. Ansøgningskema nr. 67479, version 2 og
ansøgningskema nr. 72470, version 1.**